

Kennsluáætlun

Bekkur: 1. - 4. bekkur

Námsgrein: Samfélagsfræði/lífsleikni

Kennari: Sigrún Birgisdóttir

Tímafjöldi: 1 klst. á viku

Námsgögn: Kennslubókin Spor 1 ásamt öðru efni frá kennara

Lykilhæfni: Námsgreinin kemur inn á eftirfarandi þætti samkvæmt aðalnámskrá grunnskóla: *Tjáning og miðlun –sjálfstæði og samvinna – gagnrýnin og skapandi hugsun – rökleikni.*

Grunnþættir: Samkvæmt aðalnámskrá grunnskóla eru grunnþættir menntunar sex: *Læsi – Sjálfbærni – Lýðræði og mannréttindi – Jafnrétti – Heilbrigði og velferð – Sköpun.* Í námsgreininni er unnið með alla þessa þætti þó mismikið sé eftir árgöngum.

Námsþættir	Hæfniviðmið	Kennsluhættir	Námsmat
Tjáning og miðlun, sjálfstæði og samvinna.	Nemandi geti: Spurt rannsakandi spurninga. Tjáð hugsanir sínar, hugmyndir og tilfinningar á skipulegan hátt og brugðist við með rökum við upplýsingum og hugmyndum. Skilgreint og rökstutt viðmið um árangur og tekið upplýsta afstöðu til gagna og upplýsinga. Skipulagt eigin áætlun og verkefni, dregið ályktanir og skapað eigin merkingu. Unnið með öðrum og tekið á jákvæðan hátt þátt í samskiptum og lagt sitt af mörkum í uppbyggilegu samstarfi sem tengist námi og félagsstarfi innan skóla. Beitt mismunandi sjónarhornum, gagnrýninni hugsun við mótun og miðlun viðfangsefna á skapandi hátt. Tekið þátt í rökræðum um viðfangsefni og rökstutt mál sitt af	Bein kennsla, kveikja, innlagnir, samvinna, einstaklingsmiðun, sjálfstæði, umræður og fleira.	Námsmat er fjölbreytt og í formi símats þar sem skipulega er fylgst með þátttöku nemanda, framförum, áhuga og færni. Matsblað er fylgt út jafnt og þétt yfir veturinn, af kennara, sjálfsmat nemanda nýtt sem og jafningjamat.

	<p>yfirvegum og tekið tillit til ólíkra sjónarmiða.</p> <p>Endurskoðað ferli við efnistöð og úrvinnslu verkefna. Getur verið óhræddur að nýta sér mistök og óvæntar niðurstöður á gagnrýninn og skapandi hátt og séð í þeim nýja möguleika.</p>		
<p>Hugarfar gagnrýninnar hugsunar</p>	<p>Nemandi geti: Sýnt undrun og forvitni – hlustar, sýnir áhuga á að vita meira með því að hlusta og spyrja.</p> <p>Trúað á sjálfan sig sem skynsemisveru – sýnir hugrekki til að spyrja og segja skoðun sína.</p> <p>Sýnt vilja til að stefna að sannleikanum – spyr, safnar rökum og metur gæði þeirra gagnvart því sem vitar er að sé satt.</p> <p>Trúað á sjálfan sig sem skynsemisveru – sýnir þolinmæði til að skoða tengingar hugmynda og réttmæti ályktana.</p> <p>Treyst á gagnrýna rannsókn – hlustar, spyr, biður um skýringar, tengir saman það sem hann og aðrir segja.</p> <p>Beitt víðsýni – spyr, leitar eftir andstæðum sjónarmiðum, tilbúinn að fresta dómi.</p> <p>Haft trú á eigin hæfileikum til að taka þátt í gagnrýninni rannsókn – sýnir vilja til að leita svara og skýringa með öðrum.</p> <p>Sýnt vilja til að leiðrétta sig (skipta um skoðun) þegar rök mæla með því.</p>	<p>Bein kennsla, kveikja, innlagnir, samvinna, einstaklingsmiðun, sjálfstæði, umræður og fleira.</p>	<p>Námsmat er fjölbreytt og í formi símats þar sem skipulega er fylgst með þátttöku nemanda, framförum, áhuga og færni. Matsblað er fylgt út jafnt og þétt yfir veturinn, af kennara, sjálfsmat nemanda nýtt sem og jafningjamat.</p>
<p>Rökleikni</p>	<p>Nemandi get: Spurt opinna spurninga.</p> <p>Sagt skoðun sína og fært rök fyrir henni.</p> <p>Beðið um útskýringar og fært rök fyrir skoðun sinni. Tekið dæmi til að styðja mál sitt.</p> <p>Tengt skoðun sína við staðreyndir og/eða aðra þekkingu.</p> <p>Útskýrt hvort hann sé sammála/ósammála öðrum í hópnum.</p> <p>Getur útskýrt muninn á sinni skoðun og skoðun annarra.</p> <p>Hlustað og endurtekið það sem aðrir hafa orðað.</p>		<p>Námsmat er fjölbreytt og í formi símats þar sem skipulega er fylgst með þátttöku nemanda, framförum, áhuga og færni. Matsblað er fylgt út jafnt og þétt yfir veturinn, af kennara, sjálfsmat nemanda nýtt sem og jafningjamat.</p>

	<p>Sett hugmyndir í samhengi og skoðað afleiðingar á aðrar hugmyndir og /eða raunverulegar aðstæður.</p> <p>Dregið rökréttar ályktanir.</p> <p>Sett sig í spor annarra og orðar hugmyndir þeirra. Ímyndar sér hvað gæti gerst ef ... Spyr eða efast um það sem hann hefur sjálfur sagt.</p> <p>Útskýrt muninn á sinni skoðun og skoðun annarra.</p> <p>Gert greinarmun á staðreynd og skoðun. Dregur ályktanir af því sem aðrir segja.</p> <p>Skipt um skoðun og sagt frá því.</p> <p>Útskýrt hvernig eigin skoðanir hafi breyst. .</p>		
--	---	--	--

Við lok 4. Bekkjar á nemandi að geta:

Námsþættir	Hæfniviðmið	Hæfniviðmið	Hæfniviðmið
<p>Reynsluheimur Umhverfi samfélag, saga, menning: Hæfni nemanda til að skilja veruleikann</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Borið kennsl á gildi, svo sem virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum, umhyggju og sáttfýsi. • Bent á tengsl valinna þátta í samfélagi, náttúru, trú og lífsviðhorfi, einkum í nærsamfélaginu. • Lýst samhengi orða, athafna og afleiðinga. • Nefnt dæmi um einkenni og stöðu Íslands í heiminum í ljósi legu, sögu og menningar. • Sagt frá einkennum og sögu heimabyggðar og tengslum við önnur svæði á Íslandi. • Aflað sér og nýtt vitneskju um samfélagsmálefni í námsgögnum og miðlum. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bent á dæmi um áhrif tækni og framkvæmda á mannlíf og umhverfi. • Gert sér grein fyrir gildi náttúru og umhverfis og mikilvægi góðrar umgengni. • Áttað sig á hlutverki landakorta og notagildi þeirra. • Sagt frá atburðum og persónum á völdum tímum, sem tengjast nærsamfélaginu. • Velt fyrir sér upplýsingum, gildi þeirra og áreiðanleika. • Komið auga á nokkra þætti sem hafa haft áhrif á mannlífið í tímans rás, svo sem umhverfi og skipulag samfélaga. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sagt deili á nokkrum frásögnum, helstu hátíðum og siðum kristni og annarra trúarbragða, einkum í nærsamfélaginu. • Áttað sig á muninum á völdum þáttum trúar- og lífsviðhorfa. • Komið auga á dæmi um áhrif Biblíunnar á samfélagið. • Nefnt dæmi um trúarlegar vísanir í listum og bókmenntum. • Áttað sig á mikilvægi fjölskyldunnar og fjölbreytni fjölskyldugerða í samfélagi manna. • Bent á dæmi um lýðræðislega þætti í nærsamfélaginu.

	<ul style="list-style-type: none"> • Rætt um samfélagið og notað valin hugtök í því samhengi. • Gert sér grein fyrir nokkrum einkennum þess að náttúrufar breytist vegna ytri áhrifa. • Sagt frá dæmum, um hvernig loftslag og gróðurfar hafa áhrif á hvernig fólk lifir. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sagt frá gerð og mótun íslensks samfélags fyrr og nú. • Sagt frá völdum þáttum og tímabilum í sögu fjölskyldu og heimabyggðar. • Bent á dæmi um hvernig sagan birtist í munum og minningum. • Áttað sig á að trúar- og lífsviðhorf fólks birtast í mismunandi viðhorfum, siðum og venjum. • Velt fyrir sér nærtækum spurningum sem tengjast trú, lífsviðhorfi og breytni. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bent á nokkrar mikilvægar stofnanir samfélagsins. • Áttað sig á gildi samhjálpar í samfélaginu. • Áttað sig á að hann er hluti af stærra samfélagi. • Lýst kostnaði vegna eigin neyslu og átti sig á ýmsum tilboðum sem hvetja til útgjalda og neyslu. • Varast hættur á heimili sínu og í nágrenninu.
<p>Hugarheimur Sjálfsmynd: Hæfni nemenda til að átta sig á sjálfum sér og öðrum</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sagt deili á nokkrum frásögnum, helstu hátíðum og siðum kristni og annarra trúarbragða, einkum í nærsamfélaginu. • áttað sig á muninum á völdum þáttum trúar- og lífsviðhorfa. • komið auga á dæmi um áhrif Biblíunnar á samfélagið. • nefnt dæmi um trúarlegar vísanir í listum og bókmenntum. • áttað sig á mikilvægi fjölskyldunnar og fjölbreytni fjölskyldugerða í samfélagi manna. • bent á dæmi um lýðræðislega þætti í nærsamfélaginu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sett sig í spor annarra jafnaldra. • Sett sér markmið og gert áætlanir við úrlausn afmarkaðra verkefna. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • bent á nokkrar mikilvægar stofnanir samfélagsins. • áttað sig á gildi samhjálpar í samfélaginu. • áttað sig á að hann er hluti af stærra samfélagi. • lýst kostnaði vegna eigin neyslu og átti sig á ýmsum tilboðum sem hvetja til útgjalda og neyslu. • varast hættur á heimili sínu og í nágrenninu. 		
<p><u>Félagsheimur</u> <u>Samskipti:</u> <u>Hæfni</u> <u>nemenda til að</u> <u>mynda og bróa</u> <u>tengsl sín við</u> <u>aðra.</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tekið þátt í samstarfi og samræðu í jafningjahóp., • Áttað sig á að fólk býr við ólík fjölskylduform, hefur ólíkan bakgrunn og ber virðingu fyrir mismunandi lífsviðhorfum og lífsháttum. • Hlustað á og greint að, ólíkar skoðanir. • Rætt um valin samfélagsleg og siðferðileg málefni. • Rætt um réttindi sín og skyldur í nærsamfélaginu og sýnt ábyrgð í samskiptum við aðra og þekki til Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna. • Tjáð þekkingu sína og viðhorf með ýmsum hætti. 		

	<ul style="list-style-type: none">• Áttað sig á gildi jafnréttis í daglegum samskiptum.		
--	---	--	--

Hæfniviðmið tekin upp úr aðalnámskrá grunnskóla